

Cofrestru busnes bwyd

Canllawiau ar sut i gofrestru busnes bwyd newydd a phresennol.

Cofrestru

Pan fyddwch chi'n dechrau busnes bwyd newydd neu'n cymryd yr awenau mewn busnes sy'n bodoli eisoes, mae'n rhaid i chi [gofrestru eich busnes bwyd gyda'ch awdurdod lleol](#).

Dylech wneud hyn o leiaf 28 diwrnod cyn agor. Mae cofrestru'ch busnes bwyd yn rhad ac am ddim ac ni ellir ei wrthod. Os ydych chi eisoes yn masnachu a heb gofrestru, mae angen i chi wneud hynny cyn gynted â phosib.

Eithriadau

Os yw eich busnes bwyd cyfanwerthu yn gwneud, yn paratoi neu'n trin cig, pysgod, wyau neu gynhyrchion llaeth i'w cyflenwi i fusnesau eraill, efallai bydd angen cymeradwyaeth yr awdurdod lleol cymwys, ac nid cofrestriad. Os ydych chi'n ansicr a oes angen cymeradwyaeth arnoch chi, edrychwch ar [ganllawiau gwneud cais i gymeradwyo sefydliad bwyd](#) neu cysylltwch â'ch [awdurdod lleol](#).

Pwy sydd angen cofrestru

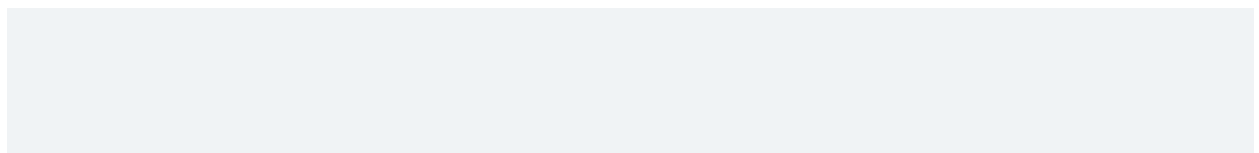
Bydd angen i bob math o fusnes bwyd sy'n gweini cwsmeriaid yn uniongyrchol gofrestru, gan gynnwys:

- bwytai, caffis a bwytai tecawê
- busnesau arlwygo wedi'u lleoli yn y cartref, gwestai gwely a brecwast, busnesau arlwygo symudol a busnesau dros dro
- pabelli mawr (marquees), stondinau bwyd, a faniau bwyd
- meithrinfeydd, ysgolion a chartrefi gofal
- gwerthu o bell, archebu drwy'r post a chyflenwi bwyd gan gynnwys ar-lein

Bydd angen i chi gofrestru'ch busnes bwyd os ydych chi'n:

- gwerthu bwyd
- coginio bwyd
- storio neu drin bwyd
- paratoi bwyd
- dosbarthu bwyd

Dylai cwmnïau sy'n ymwneud â dosbarthu bwyd neu gyflenwi bwyd sy'n gweithredu o swyddfeydd hefyd gofrestru fel busnesau bwyd. Mae hyn yn berthnasol hyd yn oed os na chaiff bwyd ei gadw ar y safleoedd.

Cofrestru fel gwarchodwr plant

[Bydd angen i chi gysylltu â'ch cyngor lleol](#) i wneud cais i gofrestru fel gwarchodwr plant os ydych chi'n darparu bwyd gyda'ch busnes gwarchod plant yng Nghymru.

Os ydych chi'n darparu bwyd gyda'ch busnes gwarchod plant yn Lloegr, bydd y manylion yr ydych yn eu darparu i [Ofsted](#) hefyd yn cael eu defnyddio i'ch cofrestru fel busnes bwyd gyda'ch awdurdod lleol. Ni fydd yn rhaid i chi gofrestru ar wahân.

[Bydd angen i chi gysylltu â'ch cyngor lleol](#) i wneud cais i gofrestru fel gwarchodwr plant os ydych chi'n darparu bwyd gyda'ch busnes gwarchod plant yng Ngogledd Iwerddon

Meithrinfeydd, cartrefi gofal ac ysgolion

Mae meithrinfeydd, cartrefi gofal ac ysgolion yn safleoedd annomestig ac mae hynny'n golygu na fydd [Ofsted](#) yn rhannu manylion cofrestru â'r awdurdod lleol. Byddant yn cysylltu â chi yn uniongyrchol.

Gwirfoddolwyr a sefydliadau elusenol

Os ydych chi'n trin, paratoi, storio a gweini bwyd yn achlysurol ac ar raddfa fach, nid oes angen i chi gofrestru.

Efallai y bydd angen i chi gofrestru gyda'ch [awdurdod lleol](#) fel busnes bwyd os ydych chi'n darparu bwyd yn rheolaidd, a hynny wedi'i drefnu. Bydd angen i chi gofrestru os ydych chi'n trin bwyd yn rheolaidd, hyd yn oed os ydych chi'n sefydliad nid er elw fel banc bwyd. Mae rhagor o [ganllawiau ar ddarparu bwyd mewn neuadd bentref neu leoliad cymunedol arall](#).

Cynllun Sgorio Hylendid Bwyd

Ar ôl cofrestru, efallai y bydd eich awdurdod lleol yn arolygu eich safle. Mae cofrestru'ch busnes yn gynnar a chael cyngor ac arweiniad yn eich helpu i baratoi ar gyfer arolygiadau. Mae paratoi'n drylwyr ar gyfer arolygiadau yn golygu y bydd gan eich busnes bwyd y cyfle gorau o gael y sgôr uchaf o dan y [Cynllun Sgorio Hylendid Bwyd](#).

Mae busnesau'n dweud bod sgôr uchel wedi'u helpu i gael mwy o gwsmeriaid – peidiwch â cholli allan!

Diweddarau eich manylion busnes

Mae'n rhaid i chi:

- sicrhau bod gan eich awdurdod lleol wybodaeth gyfredol am eich safle bob amser
- ddweud wrth eich awdurdod lleol os ydych chi'n bwriadu gwneud unrhyw newidiadau sylweddol i'ch busnes, gan gynnwys cau

Os ydych chi'n gweithredu mwy nag un safle, mae angen i chi gofrestru pob un ohonynt gyda'r awdurdodau lleol y maent wedi'u lleoli ynddynt.

[Diweddarau eich manylion busnes bwyd](#)

Os ydych chi eisiau gwneud newidiadau i'ch safle, dylech ddweud wrth eich awdurdod lleol, oherwydd:

- efallai y bydd angen caniatâd cynllunio
- bydd angen i chi dalu ardrethi busnes ar gyfer y rhan fwyaf o safleoedd